

“Əgər dönsəm ilqarımdan, el məni qınar, gözəl...”

nin müxtəlif janlarında bir-birindən gözəl nümunələr qoşur. Bədahətən söylədiyi gəraylı, qoşma, divani, müxəmməsləri dil-də-ağızda doladır. Borçalı və ətraf bölgələrdə keçirilən el şənliklərində yaxından iştirak edir. Bir məclisdə Dədə Ələsgərin qfılbəndini açır, tanınmış aşıqlarla görü-

şür, yeri gələndə onlarla söz cənginə çıxır. Şair Ağacan, Qaraçöplü Aşıq Musa, Sadıq Sultanov, Miskinoğlu Allahverdi kimi saz-söz ustaları ilə dostluq edir.

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, onun yaşayıb-yaratdığı dövrdə Borçalı mahalında 100-dən çox şair və aşiq olub. O, belə bir zəngin sənət mühitində özünə-məxsus deyim-duyum tərzilə sayılıb-seçilir. Sözsüz ki, bunun da əsasında istedad dayanırdı. Bütün bunlar onun yaradıcılığının Borçalı elinin hüdudlarını aşmasına səbəb olur.

Tədqiqatçı A.Bayramlının yazdığına görə, hələ sağlığında el şairinin yaradıcılıq nümunələrinin bir qismi qələmə alınıb. Xalq şairi Səməd Vurğun 1955-ci ildə Fəxrəli kəndinə gəlir. Bir el şənliyində Şair Nəbinin şeirlərini aşıqların dilindən eşidir. Xüsusilə “Dünya” rədifli qoşması S.Vurğunun xoşuna gəlir. Kənd ziyallılarından onun şeirlərinin toplanmasını xahiş edir. Qorqudsünas alim H.Məmmədli Şair Nəbinin şeirlərini və onunla bağlı

əhvalatları toplayır. Bundan əlavə, folklorşünas Elxan Məmmədlinin köməyi ilə şairin 200-ə yaxın şeiri bir araya gətirilir.

Müəllifin məhəbbət mövzulu şeirlərində səmimi hisslər sadə bir dillə ifadə olunur:

*Şair Nəbi dilər ildə bir günü,
Düşübdür aləmə sədasi-ünü,
Unutmaram belə ahugözlünü,
Əgər olsa ondan qeyri yüz gözəl.*

Şair Nəbinin gözəl məclis aparmaq və dastan danışmaq bacarığı olduğundan xalq arasında ustad sənətkar kimi sevilir. Mənbələrdə onun “Mehdi bəyin əhvalatı” adlı dastan-rəvayət bağladığı da qeyd olunur. Hətta el arasında Şair Nəbiyə 13 yaşı olanda buta verildiyi də söylenilir. O, yuxuda Borçalının Daşlıqullar kəndində Zöhrə adlı bir qızla görüşür. Qız ona barmağındakı üzüyü göstərir və nişanlı olduğunu deyir. Şair Nəbi bundan çox pərişan olur. Amma o, Zöhrəni unutmur, şeirlərində daim nakam sevgisini dilə gətirir:

*Vaqeyi-ələmdə sevdiyim sənsən,
Tut gedək vətənə əlimdən, Zöhrə.
Sevgi sevgisini atmaz çöllərə,
Didərgin eləmə elimdən, Zöhrə.*

Qeyd edək ki, şairin şeirləri Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun hazırladığı “Azərbaycan aşığı və el şairləri” (1984) ikicildliyinin II cildinə daxil edilib. Nəşrdə şairin “Bilmədi”, “Gözəl”, “Var bunun”, “Gül, ondan ağla”, “Yaşda dayanmaz”, “Butasan, gözəl”, “Addım-addım” və s. qoşmaları “Şair Nəbi Borçalı” imzası və kiçik bioqrafik məlumatla təqdim olunub. Bu nəşr 1986-cı ildə türk dilinə uyğunlaşdırılaraq İstanbulda “Xalq mədəniyyəti” seriyasından çap edilib. Müstəqillik illərində isə müəllifin “Eləsi var” (1991) və “Yazılanlar gəldi başa” (2003) kitabları işıq üzünə görüb.

Şair Nəbi 1945-ci ilin oktyabr ayında, 72 yaşında vəfat edib, Fəxrəli kəndində dəfn olunub.

S.Fəxrəcov